

Pestbeleid - KIVA

Onze school is een KIVA-school

Pesten wordt op onze school niet getolereerd. In onze school vinden we het persoonlijk welbevinden van elk kind prioritair, alsook een goede klas- en schoolsfeer. Daarom passen wij het KiVa programma toe. KiVa is een Fins woord en betekent 'leuk' of 'fijn'. Het is ook een afkorting voor de Finse zin: 'Leuke school zonder pesten.'

KIVA is een wetenschappelijk onderbouwd programma. Het is een schoolbreed antipestprogramma met veel aandacht voor preventie. Het is ontwikkeld aan de Universiteit van Turku in Finland. Uniek aan KiVa is de intensieve samenwerking tussen wetenschappers, schoolbegeleiders en schoolpersoneel en ouders. "Tenz" coördineert het Kivaprogramma in Vlaanderen. KiVa is gelinkt aan de eindtermen en leerplandoelen. Meer algemene info over KIVA vind je op de [KIVA-website](#).

Preventieve aanpak

Als school willen wij het welbevinden van onze leerlingen ruimer zien dan enkel het antipesthoofdstuk. Vandaar onze keuze voor het brede KIVA-programma. Dat gaat vooral uit van het voorkomen van pesten.

Reeds in de kleuterschool werken we aan sociale vaardigheden. Het leren omgaan met elkaar, conflicten oplossen en hulpvragen durven stellen, komt reeds vroeg aan bod. Op die manier worden kleuters gevoelig gemaakt voor waarden en normen in de omgang met elkaar.

Het preventieve gedeelte bestaat in de lagere school uit o.a. tien thema's met diverse lessen, gegeven door de klasleerkracht. De lessen zijn gericht op het preventief werken aan groepsvorming en het bieden van een veilige leeromgeving. In de lessen wordt gewerkt aan de kennis, vaardigheden en houding van leerlingen op vlak van welbevinden en sociale vaardigheden.

KIVA gaat in de eerste plaats op zoek naar de kracht in de groep en stimuleert kinderen tot het ontwikkelen van een gevoelens taal, communicatie, het weerstaan aan groepsdruk en het opkomen voor zichzelf en anderen. Leerlingen wordt inzicht gegeven in de rol van de groep bij het in stand houden van pesten en andere groepsproblemen en hoe dit te kunnen veranderen. De lessen zijn goed opgebouwd en hebben aantrekkelijke werkvormen, zoals oefeningen, discussies, groepswork en rollenspellen. Elk thema wordt afgesloten met een KIVA-regel. Samen vormen de tien KIVA-regels de KIVA-code:

Antipest-leefregels voor de leerlingen:

1. we zijn vriendelijk voor elkaar en behandelen anderen met respect
2. we maken er samen een fijne groep van
3. we praten met elkaar (en gebruiken daarbij de ik-taal)
4. we willen geen gepest en geen geweld
5. we willen dat ook verborgen pesten stopt
6. we houden er rekening mee dat gepest worden heel lang pijn doet
7. we zeggen tegen pesters: stop ermee!
8. we helpen gepeste kinderen
9. we lossen pesten als groep op
10. we blijven ons houden aan deze KiVa-code

Zowel op de speelplaats als in de klassen is de KIVA-code zichtbaar aanwezig:

In een fijne school wordt niet gepest

1. We zijn vriendelijk voor elkaar en behandelen anderen met respect.
2. We maken er samen een fijne groep van.
3. We praten met elkaar en doen dit in de IK-taal.
4. We willen geen gepest.
5. We willen dat ook verborgen pesten stopt.
6. We houden er rekening mee dat pesten heel lang pijn doet (of eigen regel).
7. We zeggen tegen pesters: stop ermee!
8. We helpen gepeste kinderen.
9. We lossen pesten op als groep.
10. We blijven ons houden aan de KiVa-code.

Onze school heeft oog voor leuke speeltijden. De speelplaats wordt kindvriendelijk ingericht. We bieden de kinderen gevarieerde spelmaterialen en spelideeën.

De leerkrachten dragen een KIVA-fluohesje tijdens de toezichten op de speelplaats om de kinderen eraan te herinneren dat we een KIVA school zijn en dat ze aanwezig en aanspreekbaar zijn voor de kinderen. Ze zijn er voor ieders welbevinden, om een luisterend oor te bieden en om samen conflicten op te lossen.

Onze manieren van aanpak bij pestgedrag:

Curatieve aanpak:

Als pesten of andere groepsproblemen zich toch voordoen, is er een curatieve aanpak (klasgesprek, steungroepaanpak en/of herstelaanpak) met een duidelijk stappenplan om het op te lossen.

KIVA legt de nadruk op de rol van de hele groep bij het voorkomen en stoppen van pesten. KIVA gelooft in de kracht van de groep. Pesten is een groepsproces. De pester heeft een groot aandeel, maar alleen komt hij/zij nergens. Er zijn naast de pesters en slachtoffers ook assistenten, meelopers, aanmoedigers, verdedigers en buitenstaanders. Pesten los je daarom op in de groep. Er worden geen leerlingen uit de groep gelicht, omdat ervan uit wordt gegaan dat iedereen in de groep een bepalende rol heeft. De sleutel voor het aanpakken van pesten ligt vaak bij omstanders die er niet direct bij betrokken zijn.

Groeps gesprek

Als er een groepsprobleem of een geval van pesten is, dan wordt geprobeerd om het groepsprobleem of het pesten bespreekbaar te maken in de groep (klas) om samen een oplossing te zoeken.

Steungroepaanpak

Als een groeps gesprek niet mogelijk is, bijvoorbeeld omdat de sfeer in de groep niet veilig genoeg is, dan wordt een steungroep samengesteld. De steungroep is er voor de leerling die gepest wordt of niet goed in de groep ligt. In de steungroep ligt de nadruk op vooruit kijken en niet op terug kijken. Aan die steungroep nemen zowel de pesters als vrienden en neutrale klasgenoten van het slachtoffer deel. Aan alle kinderen van de steungroep wordt gevraagd om de komende week iets concreet positief voor de betreffende gepeste leerling te doen. Voorbeelden: goeiemorgen zeggen, helpen bij het maken van rekensommen, samen de brooddozenbak dragen, helpen 'stop' zeggen tegen gepest enz. De bedoeling is de negatieve situatie om te buigen naar een positieve. Na ongeveer een week wordt er met de gepeste leerling geëvalueerd of de situatie is verbeterd. De uitkomst van dit gesprek vormt de input voor de evaluatie met de steungroep.

Herstelaanpak

Als de steungroepaanpak niet tot de gewenste resultaten leidt, is er een herstelaanpak waarin leerlingen onder begeleiding van een KIVA-leerkracht een concreet plan schrijven om hun pestgedrag te stoppen en hun gedrag te veranderen. De ouders worden op de hoogte gebracht door de zorgcoördinator.

Zorgcontinuüm

KIVA is gekaderd binnen ons zorgcontinuüm. De klasleerkracht volgt het welbevinden van uw kind op en communiceert hierover met de ouders. Indien ouders zich zorgen maken over het welbevinden of over het gedrag van hun kind, dienen ze contact op te nemen met de klasleerkracht. De klasleerkracht kan dan samen met de ouders kijken wat nodig is om te doen en op welke manier dit kan worden opgelost. Indien het aangewezen is, kan een klassenraad gehouden worden met de zorgcoördinator. Dit is een overleg met ouders en de klasleerkracht, gecoördineerd door de zorgcoördinator. Eventueel kan ook een KIVA-leerkracht aanwezig zijn.